

TITO

San Pablopa K'art'a P'ãda Titomaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a Titomaa p'ãji. Titopa Cristode ijãaji Pablopa jara-teeda k'aurepa. Maap'eda nipapachi Pablo ome judio-eerã t'ãide. Pablopa iru atabëiji Creta islade mãpema ijãapataarã k'aripapariimerã. Na k'art'a p'ãji Titopa ma mimia piara oo k'awaamerã.

Salude jarap'eda, naapiara Pablopa jara bi sãap'eda ichia Tito Cretade bëida: imik'ïraarã bimerã ijãapataarã ak'ipataarã mimia oodait'ee. Jara bi jarateepinaamerã tauchaa bïpi k'inia p'anirãmaa ijãapataarã imik'ïraarã k'ap'iade (cap. 1). Jara bi sãga ijãapataarã p'anapataadaipia bi (cap. 2); k'ïra jïp'a nipapataadaipia bi ächi poro waibiarã jua ek'ari mäk'aapa awaraarã k'ïrapite (cap. 3.1-11). T'ëepai jara bi Titopa ichi k'ïrachuunamerã Nicópolis p'uurude (cap. 3.12-15).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo mimiapari Tachi Ak'õre-it'ee. Jesucristopa mi pëiji ichi ùraa jarateede, Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarã irude ijãadamerã mäk'aapa iru wãarata jara pëida k'awaadap'eda, chok'ek'ee p'anadamerã.

² Ma awara ichideerãpa k'awaadait'ee piudak'ãri, ichita it'ari p'ananadait'ee ichideerã perã. Tachi Ak'õrepa mãga jaraji na p'ek'au eujã bai naaweda. Wãarapi; seewa jarak'aa.

³ Tachi Ak'õreta Tachi K'aripapari. Irua k'inia bak'ãri, ma ũraa k'awapiji eperãarãmaa. Ichiaba mi jirit'eraji mǎgí jarateenamerã.

⁴ Tito, na k'art'a pĩmaa p'ãru. Pĩ k'inia iru bi michi warrak'a, Cristode wãara ijãapari perã mik'a. It'aa iidipari Tachi Ak'õrepa mǎik'aapa Tachi K'aripapari Jesucristopa pĩ pia ak'i p'anadamerã. Mǎgá pĩ k'ãiwee bapariit'ee.

Pablopa Titomaa mimia teeda

⁵ Pĩ Creta islade atabëiji, ne-inaa mia jõma oo-e pada oomerã. Mia naaweda jaradak'a, jirit'eraipia bi imik'ĩraarã p'uuru bee chaa ijãapataarã ak'ipataadamerã.

⁶ Ijãapataarã ak'ipari t'ãri pia baipia bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ichiaba k'achia wëe baipia bi eperãarã k'ĩrapite. Wëra abapai iru baipia bi. Chi warrarã Cristode chok'ek'ee ijãadaipia bi. Ichiaba t'ãri pia p'anadaipia bi, awaraarãpa jaranaadamerã ãra k'achia-idaa p'ani, maa-e pirã k'ĩri k'isua p'ani.

⁷ Ichia Tachi Ak'õredeerã ak'ipariit'ee. Maperã jirit'eraipia bi eperã k'ĩra jĩp'a, k'achia wëe ape-maarã k'ĩrapite. K'ĩri k'isua baik'araa bi; k'ĩrauyaa; toyaa; chõoyaa; chĩara k'ũrayaa p'arat'a jitait'ee.

⁸ Ma k'ãyaara awaraarã auteebaipia bi, ichi temaa chedak'ãri. Ichiaba ne-inaa pia o-ĩa oopia bi; k'ĩsia k'awaa baipia bi ne-inaa ooit'ee; t'ãri pia awaraarã ome; pia bapari Tachi Ak'õre k'ĩrapite; pia k'ĩsiapari ne-inaa ooi naaweda.

⁹ Ichita Ak'õre Ũraade ijãaipia bi tachia jarateedap'edaak'a, ma ũraa wãara perã. Ma ũraa k'ãyaara Tachi Ak'õrepa ũraa awara bik'aa.

Māga ijāak'āri, k'aripait'ee ijāapataarāpa oodamerā Tachi Ak'ōre Ūraa chiwidi k'awa beerāpa jarateedap'edaak'a. Ma awara ma ūraa ūridaamaa beerāmaa k'awapii ārapa k'achia oopata.

Pablopa jarada seewa jarateepataarāde

10 Mia māga jara bi, māgee ūridaamaa p'anīrā chok'ara paraa perā parā t'āide. Seewa āchi k'īsiadeepa pariatua jarateepata māik'aapa eperāarā k'ūrapata. Māgīrāpa jarateepata Cristo eere p'anīrāpa at'āri oodaipia bi Moisés eere p'anīrāpa oopatak'a; tauchaa bipidaipia bi imik'īraarā k'ap'iade.

11 Tito, māirāmaa jarateepināaji. Āchia jara-teedaik'araa bi, ma k'aurepa imik'īraarā, wēraarā, āchi warrarā paara k'ūrapata perā. Māgeerāpa k'īra nejasia wēe seewa jarateepata p'arat'a atadait'ee āchi-it'ee.

12 Chonaarāweda Creta isladepema k'īsia k'awaapari, āchi auk'aapa māgaji:

“iCreta pidaarā, seewa-idaa beerā, k'oo-idaa beerā, waibia nek'oyaa beerā! Parā jōmaweda t'āri k'achia-idaa p'anapata ne-animalaarā k'achiarāk'a.”

13 Ma eperā k'īsia k'awaaparipa jaradak'a, māga p'ani ma seewa jarateepataarā. Maperā āchi māik'aapa chi seewa ūri k'inia p'anīrā paara itriak'óoji jīp'a ijāadamerā.

14 Māgá waa ijāada-e pait'ee chonaarāwedapema judiorāpa seewa nepiridap'edaa āchi k'īsiadoopa. Ichiaba waa ooda-e pait'ee Jesucristo ūraa wāara ūridaamaa p'anīrāpa jara p'anik'a.

15 Cristo k'aurepa p'ek'au k'achia wēe p'anadak'āri, ne-inaa jōmaweda pia bi tachi-it'ee; chik'o k'odait'ee māik'aapa it'abarreepema net'aa. Jōdee jāgee p'ek'au k'achia oopataarā-it'ee māik'aapa Cristo ūraade ijāadak'aa beerā-it'ee, maarepida ne-inaa pia wē-e. Āchi-it'ee jōmaweda k'achia bi. Āchi k'īsia paara k'achia bi, Ak'ōrepa k'inia bik'a k'īsiadak'aa perā.

16 “Taipa Tachi Ak'ōrede ijāa p'anida” apata. Mamīda seewata māga jarapata. Tachia āchia oopata unudak'āri, k'awapata āchia t'āripa ijāadak'aa. T'āri k'achia-idaa p'anadairā, Tachi Ak'ōre k'īrau bi āchi ome. Oodak'aa irua oopi k'inia bik'a. Māgeerāpa ne-inaa pia apida p'oyaa oodak'aa.

2

Sāga ijāapataarā p'anapataadaipia bi

¹ Pi jōdee, jarateeipia bi jīp'a uchiamerā Jesu-cristo Ūraa Pia jara bik'a.

² Ūráaji ijāapataarā chonaarāmaa: ne-inaa oodai naaweda pia k'īsiadaipia bi p'ek'au k'achiade baainaadamerā; k'īra jīp'a p'anadaipia bi apemaarā k'īrapite, pia k'īsiadamerā āchide; ne-inaa pariatua oodaik'araa bi; wāara Cristode ijāadaipia bi; awaraarā wāara k'inia iru p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa k'inia iru bik'a; chupiria jōni jida, Cristode ijāadaipia bi.

³ Māga pik'a chōtrāarāmaa ūráaji: Tachi Ak'ōre ome ewari chaa chok'ek'ee p'anadaipia bi; chīara

āpīte ik'achia pedeedaik'araa bi; it'uapa piu-daik'araa bi. Āchi māgá pia p'anadaipia bi ape-maarā wēraarā ne-inaa pia oo k'awaa wādamerā.

⁴ Māgá ijāapataarā chōtrāarāpa awēraarāmaa jara-teedai āchi k'ima māik'aapa āchi warrarā k'inia iru p'anapataadamerā.

⁵ Ma awēraarāpa ne-inaa pariatua oodaik'araa bi; āchi imik'īra k'āyaara awaraa imik'īra ome t'īudaik'araa bi; k'achia oodait'ee k'īsiadaik'araa bi; t'āri pia mimiadaipia bi āchi te pidaarā ak'idait'ee; āchi imik'īra jua ek'ari chok'ek'ee p'anadaipia bi. Māgá p'anaruta pīrā, ijāadak'aa beerāpa k'achia pedeeda-e pait'ee Tachi Ak'ōre Ūraade āra k'aurepa.

⁶ Auk'a ūráaji k'ūtrāarā chok'ek'ee p'anadamerā māik'aapa ne-inaa pariatua oonaadamerā.

⁷ Tito, pi ichiaba nejōmaade ichita ne-inaa pia oopīa bi. Māgá āramaa ak'ipīit'ee sāga p'anapataadaipia bi. Āramaa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateek'āri, k'īra jīp'a jarateepia bi āra pipiara p'anapataadamerā māik'aapa Jesucristo k'inia iru p'anadamerā. Jarateek'araa bi pi waibiara pait'ee āra k'īrapite.

⁸ Pia jarateeru ichita wāara baipia bi. Māgá jarateeru pīrā, apidaapa jarada-e pai pia pariatua jarateepari. Ma k'āyaara, pia jaratee bi ūridaamaa beerā k'īra nejasia p'anadai k'awaadak'āri pia ichita oopari pia ūraa bik'a. Ne-inaa k'achia maarepida unuda-e pai tachi āpīte jaradait'ee.

⁹ Ūráaji esclavoorā ijāa p'anīrāmaa: āchi chipari-irā jua ek'ari chok'ek'ee p'aneedaipia bi; ne-inaa jōmaata t'āri pia oodaipia bi chipariirāpa oopi

p'anik'a; pedee k'achia p'anaudaik'araa bi mimiade chok'a pëidak'ãri.

¹⁰ Chipariirã net'aa maarepida chiadaik'araa bi. Ma k'ãyaara ak'ipidaipia bi ichita oodait'ee chipariirãpa k'inia p'anik'a, seewa jarada-ee. Mãgá ewari chaa chok'ek'ee p'anaruta pĩrã, chipariirã awaraarã ome Tachi Ak'õre Ũraa pia k'ĩsiadai mãik'aapa iru ode t'ĩu k'iniadai tachi ome, tok'arradee atuapiamaapa.

Sãap'eda k'ĩra jĩp'a p'anadaipia bi

¹¹ Tachi Ak'õrepa ak'ipiji eperãarã jõmaweda k'inia iru bi mãik'aapa k'inia bi o k'achiade atuanaadamerã.

¹² Tachia iru ũraade jara bik'a oodak'ãri, oo amaadait'ee ijãadak'aa beerãpa ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo oopata. Mãgá jĩp'a ijãadak'ãri, pia k'ĩsia k'awaa wãpata mãik'aapa k'ĩra jĩp'a oopata tachia oodaipia bik'a Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Tachi mãga p'anapata pĩrã na p'ek'au eujãde p'ani misa, pia p'anapataadait'ee iru k'ĩrapite, ichiaba awaraarã k'ĩrapite.

¹³ Mãga p'anapataadaipia bi Tachi Ak'õre Waibia waya cheru misa. Tachi K'aripapari Jesucristo unu k'iniapa ewari chaa iru nĩpata. Iru k'ĩra wãree unudak'ãri, t'ãri o-ĩa ak'itrua para nĩbeeit'ee.

¹⁴ Ichi ita-aria peepiji tachi pari. Mãgá tachi k'aripa ataji p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Mãgá piuk'ãri, tachia k'achia oopatap'edaa jõmaweda wẽpapiji ichideerã p'aneedamerã. Maperã t'ãripa ichi-it'ee ne-inaa pia k'ĩra t'ãdoo oo k'inia p'ani.

¹⁵ Mãpai Tito, mãgee ũraa mia jarada pia jaratéji Creta isladepema ijãapataarãmaa. T'ãri

pia ũráaji, jōmaweda pia jara bik'a oodamerã. Ũri k'iniada-ee p'ani pirã, k'awapíji áchia ne-inaa k'achia oo p'ani. Tachi Ak'õrepa pi jirit'eraji ára ak'ipariimerã. Maperã mágá pedeeipia bi. Pi yiaraa iru p'anadaik'araa bi.

3

Sāga Cristode ijāapataarã ijāadak'aarã awara p'anapataadaipia bi

¹ K'irāpapíji jāpema ijāapataarāmaa ára ichiaba p'anapata Creta isladepema poro waibiarã jua ek'ari. Maperã oodaipia bi māgí poroorāpa oopi p'anik'a. Ichita oo k'inia p'anadaipia bi ne-inaa pia awaraarã k'aripadait'ee.

² Jaráji chíara āpite k'achia pedeenaadamerã māik'aapa aupedeenaadamerã awaraarã ome. Ma k'āyaara t'āri pia p'anadaipia bi māik'aapa pedee pia pedeedaipia bi jōmaarã ome. ¡Mamīda, audua p'anadaik'araa bi!

³ Naaweda tachia Cristo k'awada-e p'anadak'āri, k'achia p'anapachida. Oodaamaa p'anapachida Tachi Ak'õrepa jara pēidak'a. Atua p'anajida, seewa jara p'anipa tachi itu k'ūra p'anadap'edaa perã. Esclavoorāk'a p'anapachida, tachia oo k'iniata ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo oo nipapatap'edaa perã. T'āri k'achia-idaa p'anapachida. Awaraarã unuamaa iru p'anapachida, ne-inaa iru p'anadap'edaa k'aurepa. Chik'īra unuamaa p'anapachida.

⁴ Mágá p'anapachida mīda, Tachi Ak'õre, Tachi K'aripaparipa ichi warra tachimaa pēiji, tachi chupiria k'awaada perã. Peepiji tachi p'ek'au

k'achia wēe p'aneedamerā. Māgá k'awaapiji ichia tachi k'inia iru bi.

⁵ Ichinata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji at-uanaadamerā. Māga oo-e paji tachia ne-inaa t'āri pia oopata perā. ¡Māga-e! Tachi k'aripaji tachi chupiria k'awaada perā. Tachia p'ek'au k'achia oopatap'edaa wēpapiji māik'aapa ichi Jaure ba chepiji tachi k'ap'iaide. Tachi piu pik'a p'anajida mīda p'ek'au k'achia k'aurepa, irua waya chok'ai p'anapiji ichi Jaurepa. Māga oop'eda, tachi p'aneepachida warra chai ewaa t'odak'a māik'aapa paniade k'uipidak'a.

⁶ Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepik'āri tachimaa, pania waibia pik'a weeji tachi k'ap'ia īri. Māga ooji Jesucristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atak'āri.

⁷ Írá Tachi Ak'ōrepa jarai: “Mī Warra piuda k'aurepa parā p'ek'au k'achia wēe p'ani mī k'īrapite.” Tachi Ak'ōrepa māga ooji t'āri pia bapari perā. Tachia ne-inaa pia p'oyaa oodak'aa irua tachi chupiria k'awaamerā. Ma awara eperā piuda net'aa ome beeruk'a, māga pik'a tachi, Tachi Ak'ōre warrarā p'aneeruta Cristo k'aurepa. Mapa k'awapata piudak'āri, wāara it'aa wādait'ee.

Titomaa ūraada

⁸ Mīa et'ewa p'āda wāarapi. Maperā māgí ūraa ip'ii jarateepia bi ijāapataarāmaa, māga ūridak'āri, ne-inaa pia k'īra t'ādoo oo p'anadamerā. Māga oodak'āri, eperāarā jōmaweda k'aripadait'ee, Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

⁹ Mamīda Tito, pariatua aupedeeyaa baik'araa bi audua beerā ome āchi chonaarāwedapema ēreerā

k'ap'ia. Ichiaba t'ĩuk'araa bi nepira jiri p'anĩrã ome, ãchi aupedeeyaa p'anadak'ãri Moisepa p'ãda jara k'inia bi k'ap'ia. K'ĩrak'aupai t'ĩu mǎgee ijaraap-ataarã ome. Mǎgee ne-inaa ooruta pirã, maarep-ida k'aripada-e.

¹⁰ Eperãpa ijãapataarãmaa k'ĩraupik'ãri, tachi ijãapataarã awara-awaraadaipata. Mǎgee eperã parã t'ãide paraa pirã, k'ĩra jĩp'a ũráaji mǎgí k'achia oo amaamerã. Ũri k'inia-e bi pirã, waya ũráaji. Mǎga ũraap'eda, at'ãri ũriamaa bi pirã, ijãapataarã t'ãide waa t'ĩupináati.

¹¹ Mǎgee eperãrã ne-inaa k'achia oomaa p'ani, ijãa amaadaruta perã Tachi Ak'õrepa wāarata jara pēida. Jōmaarãpa k'awapata ãchi k'achia uchi-adait'ee Ak'õre k'ĩrapite, ũridaamaa p'anapata perã.

Pablopa na k'art'ade t'ēepai p'ãda

¹² Tito, mia Artemas maa-e pirã Tíquico pĩmaa pēiit'ee. Jāma panak'ãri, p'oyaa bi pirã, isapai wǎji Nicópolis p'uurudee mi k'ĩrachuude. Mi jāma bannait'ee p'usa t'ojara bi misa.

¹³ Abogado t'ĩjarapata Zenas, Apolo ome jāmāik'aapa uchiadak'ãri, k'aripáji nejōmaade pia wādamerã ãchi ode.

¹⁴ Mǎgá tachi ipemaarã jāma p'anĩrãpa ip'ii pia oodaipia bi awaraarã k'aripadait'ee mǎik'aapa chupiria chedeerã k'aripadait'ee chik'o, p'aru iru p'anadamerã. Mǎga oodaipia bi pariatua p'anapataadai k'āyaara, apida k'aripada-ee.

Pablopa awaraarã ome salude pēida

¹⁵ Jōmaweda ijãapataarã nama mi ome p'anĩrãpa pĩmaa salude pēiruta. Taipa ichiaba salude tee pēiruta tai k'õp'āyoorã Cristo k'aurepa k'iniarãmaa.

Mia it'aa iidi bi Ak'õremaa irua parã jõma pia ak'i
bapariimerã.

Mãgapai paji.

Tachi ak'õre pedee
New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabbb6441